

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o možnostih za dolgoročni, trajnostni in pametni razvoj evropske priobalne industrije ter njenih odnosih s pomorskimi sektorji Evropske unije

(mnenje na lastno pobudo)

(2016/C 013/12)

Poročevalec: Marian KRZAKLEWSKI

Soporočevalec: José LEIRIAO CUSTODIO

Evropski ekonomsko-socialni odbor je 22. januarja 2015 sklenil, da v skladu s členom 29(2) poslovnika pripravi mnenje na lastno pobudo o naslednji temi:

Možnosti za dolgoročni, trajnostni in pametni razvoj evropske priobalne industrije ter njeni odnosi s pomorskimi sektorji Evropske unije

(mnenje na lastno pobudo).

Posvetovalna komisija za spremembe v industriji (CCMI), zadolžena za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 15. julija 2015. Poročevalec je bil Marian Krzaklewski, soporočevalec pa José Leiriao Custodio.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 510. plenarnem zasedanju 16. in 17. septembra 2015 (seja z dne 16. septembra) s 132 glasovi za, 1 glasom proti in 3 vzdržanimi glasovi.

1. Sklepi in priporočila

1.1 Priobalno industrijo sestavljajo sektorji proizvodnje energije ter pridobivanja plina, nafte in rudnin iz morja. EESO meni, da so trgi, ki so povezani s temi panogami, med najhitreje rastočimi in nudijo potencial za dolgoročno, trajnostno in pametno rast.

1.2 EESO je prepričan, da je za zagotovitev trajnostnega razvoja priobalne industrije potreben okvir na podlagi skladne evropske strateške vizije, ki zagotavlja napredne tehnologije in inovativne rešitve za to industrijo. Tehnologije so v središču takšnega strateškega okvira.

1.3 Odbor meni, da trenutno ni celovite evropske strateške vizije za celotno priobalno industrijo in njene sektorje. Komisija in Svet postopoma širita področje uporabe zakonodaje na to industrijo, zlasti na sektor pridobivanja nafte in plina na morju, vendar se v teh ukrepih ne kaže skladen in celovit pristop.

1.4 EESO meni, da odsotnost strateškega okvira za priobalno industrijo izhaja tudi iz nezadostne ravni sodelovanja med priobalno industrijo, institucijami EU, državami članicami in organizacijami civilne družbe. Odbor zato meni, da bi prav zamisel o oblikovanju in izvajanju strateške vizije za evropsko priobalno industrijo pomagala doseči učinkovito raven sodelovanja v korist zainteresiranih strani, tudi drugih panog, ki izkoriščajo priobalne vire, kot je turizem.

1.5 V zvezi s prejšnjimi predlogi EESO z zaskrbljenostjo opaža, da niti na obeh sejah študijske skupine niti med javnim posvetovanjem v Aberdeenu, namenjenih pripravi tega mnenja na lastno pobudo o evropski priobalni industriji, ni bilo predstavnikov Komisije.

1.6 Glede na analizo razmerja med priobalno industrijo in evropsko pomorsko industrijo EESO ugotavlja, da priobalna industrija ustvarja zelo močne, „zeleno“ spodbude za evropsko pomorsko industrijo, zlasti za ladjedelništvo, sektor popravil in sektor pomorske opreme. Mogoče je postaviti tezo, da se je zaradi povpraševanja priobalne industrije evropsko ladjedelništvo izognilo izgubi kritične mase, ki mu je do nedavna grozila.

1.7 Odbor meni, da mora glede na sedanji proces izvajanja direktive o varnosti naftnih in plinskih dejavnosti na morju Evropska komisija v sodelovanju z državami članicami pripraviti sistem preverjanja in navesti načine, kako povečati zmogljivost financiranja gospodarskih subjektov v sektorju za kritje popravnih ukrepov po nesrečah.

1.7.1 Treba je pripraviti in izvajati program „kulture varnosti“ ter sprejeti ukrepe za spodbujanje in podpiranje akreditacij izobraževalnih ustanov v industrijskih podjetjih za izvedbo obsežnejših usposabljanj na področju varnosti, ki morajo zajemati tudi varstvo okolja. EESO ugotavlja, da so dobre delovne razmere na morju pogoj za visoko raven varnosti v priobalni industriji.

1.8 EESO predlaga, da Komisija in zainteresirane države članice v sodelovanju z MOD in socialnimi partnerji sprejmejo ukrepe za oceno možnosti razširitve Konvencije o delu v pomorstvu na delavce, zaposlene v sektorju naftnih in plinskih dejavnosti na morju ter vetrne energije na morju na področju EU in EGP.

1.9 Odbor meni, da bi Komisija in evropski sektorski socialni partnerji, ki zastopajo priobalno industrijo, morali slediti pozitivnemu zgledu direktive iz leta 2009 o izvajanju Konvencije o delovnih standardih v pomorstvu, sklenjene na podlagi panožnega sporazuma med Evropsko federacijo delavcev v prometu (ETF) in Združenjem ladjarjev Evropske skupnosti (ECSA).

1.10 Glede na napovedi pomanjkanja usposobljenih delavcev in spretnosti v priobalni industriji v EU in EGP Odbor meni, da se je treba s tem spoprijeti z zagotavljanjem dobrih delovnih pogojev (kar narekujejo določbe Konvencije o delovnih standardih v pomorstvu) in izvajanjem politike za prilagoditev znanj in spretnosti ter poklicnega usposabljanja in spodbujanja mladih k delu na morju.

1.11 V priobalni industriji bi Komisija in države članice morale spodbujati sodelovanje in javno-zasebna partnerstva, med drugim: skupna podjetja, jamstva ter mehanizme skupne proizvodnje in koncesij. Usklajevanje naj bi zajemalo pravni okvir, prostorsko načrtovanje, geološke raziskave in varstvo okolja v povezavi z vprašanjem trajnostnega izkoriščanja virov energije.

1.12 EESO meni, da bi ena od razsežnosti evropeizacije priobalnega ekstraktivnega sektorja morala biti vključitev Komisije v širši program geoloških raziskav z uporabo informacijske in komunikacijske tehnologije, da se – zdaj in v prihodnje – zagotovi bolj trajnostno izkoriščanje morskih virov.

1.13 Odbor ocenjuje, da so glavni izzivi za priobalno industrijo glede na svetovno in evropsko konkurenco ter regulativne zahteve:

- ekstrakcija v globokih vodah, v sektorju vetrne energije na morju pa prehod na večjo oddaljenost od obale in na globlje odprto morje,
- postopki v zvezi s horizontalnim vrtanjem in hidravličnim lomljenjem v rudarstvu na morju ob izpolnitvi okoljskih zahtev,
- upravljanje starajoče se infrastrukture pomorskih naprav,
- odkrivanje, popis in izkoriščanje virov na Arktiki,
- odziv na zelene spodbude v Konvenciji MARPOL in Konvenciji o upravljanju balastnih voda in uredbi o recikliranju ladij.

1.14 EESO spodbuja k mrežnemu povezovanju med sektorji priobalne industrije, obalnimi regijami in podjetji v dobavni verigi ter raziskovalnimi središči in univerzami v okviru programa Obzorje 2020 in projekti na področju pametne specializacije. V okviru tega sodelovanja bi bilo treba okrepiti sodelovanje na področju inovacij in ekologije ter izkoristiti priložnost, ki jo ponuja Evropski sklad za strateške naložbe.

1.14.1 EESO poziva Komisijo, naj razmisli o prilagoditvi v strukturnih skladih ali v Junckerjevem načrtu za podporo naložbam v inovacije v priobalni industriji.

1.15 Odbor meni, da je treba posodobiti strategijo Evropa 2020 (pregled) z vidika izpolnitve zahtev Unije glede pomorskih dejavnosti, projektov, virov, kvalificirane delovne sile, financiranja in spodbujanja trajnostnega razvoja ter pri tem upoštevati širok obseg in različne vrste dela in kvalifikacij, ki so potrebne v priobalnih dejavnostih.

1.16 EESO poziva Evropsko komisijo k spodbujanju razprave o potencialu posebne strategije Severnega morja, ki bi se nanašala na izzive trajnostne in konkurenčne priobalne industrije v Evropi.

2. Ozadje

2.1 Priobalna industrija zajema zlasti proizvodnjo električne energije ter pridobivanje plina, nafte in rudnin iz morja. Če upoštevamo dobavno verigo in storitve za priobalno industrijo, je povezana z naslednjimi sektorji pomorske industrije: ladjedelništvom, sektorjem popravil, vzdrževanja in predelave ladij, sektorjem opremljanja in oskrbe ladij ter pomorskih industrijskih inštalacij.

2.2 Evropska pomorska industrija, povezana s priobalno industrijo, ima strokovno znanje in potrebne človeške vire, da lahko učinkovito izkoristi prednosti sodelovanja na trgih, povezanih z vsemi priobalnimi sektorji.

2.3 V okviru analize stanja evropske priobalne industrije in ocene njenih možnosti za dolgoročni in trajnostni razvoj so v mnenju predstavljeni:

- položaj priobalne naftne in plinske industrije v svetovnem okviru ter izzivi in gonilni dejavniki,
- splošne značilnosti pomorske in vetrne energije na morju v EU,
- odnosi med evropsko pomorsko industrijo in priobalno industrijo,
- analiza potreb po inovacijah in trajnostni razvoj v okviru sedanjih izzivov in možnih področij razvoja evropske priobalne industrije,
- predlogi za zagotavljanje socialne razsežnosti trajnostnega razvoja pri vprašanih v zvezi zaposlitvijo v priobalni industriji,
- regulativni okvir EU za evropsko priobalno industrijo,
- zamisel o spodbujanju strategije EU za Severno morje, ki zajema izzive za trajnostno in konkurenčno priobalno industrijo.

3. Evropska industrija pridobivanja nafte in plina na morju: sedanje stanje v sektorju

3.1 V evropski mešanici virov energije je delež naftnih derivatov in plina v letu 2012 znašal 26 %, največji delež je imela jedrska energija – 29 %, delež obnovljivih virov energije, s hidroelektrarnami vred, pa 22 %.

3.1.1 EU je največja uvoznica energije na svetu, saj uvozi 53 % svoje energije v vrednosti 400 milijard EUR na leto. 88 % nafte in 66 % plina se uvozi, predvsem iz Rusije.

3.2 Najpomembnejši problem za sektor pridobivanja nafte in plina na morju v Evropi je vprašanje, ali bo tradicionalna evropska industrija nafte in plina v času lastne diverzifikacije in izzivov, povezanih z razvojem obnovljivih virov energije ter učinkovitim upravljanjem teh sprememb v sektorju, rasla.

3.3 Značilnosti industrije pridobivanja nafte in plina na morju v Evropi so:

- visoki operativni stroški,
- veliko okoljsko tveganje in visoka raven regulacije,
- potreba po prehodu na večje globine,
- fiskalna tveganja – nizke cene, ki povzročajo večje naložbeno tveganje,
- morebitne težave s poceni proizvodi iz ZDA.

3.4 Trenutni izzivi za evropsko industrijo pridobivanja nafte in plina na morju so:

- potreba po potresnih raziskavah za posodobitev geoloških zemljevidov nahajališč,
- pomanjkanje usklajenosti in izmenjave podatkov, kar upočasnjuje razvoj,
- pritisk držav proizvajalk za odkrivanje novih nahajališč,
- težave z razpisi za izkoriščanje, pri katerih sodelujejo nacionalna in mednarodna podjetja,
- upravljanje življenjskega cikla sektorja v zaporednih korakih: raziskovanje – odkrivanje – FEED ⁽¹⁾ – proizvodnja – razgradnja.

3.4.1 Novi izzivi za industrijo so:

- vse manjša razpoložljivost virov, ki se sedaj izkoriščajo,
- padec cen nafte in konkurenca novih podobnih poceni surovin,
- vprašanja, povezana s podjetništvom in vladno podporo novim podjetjem,
- spodbujanje rasti prek inovacij in internacionalizacije panoge,
- vprašanje rasti, ki jo poganja „zeleno gospodarstvo“.

3.5 Evropska industrija pridobivanja nafte in plina na morju si zasluži podporo, saj:

- ima značilnosti trajnostne industrije, ki upošteva regulativni okvir EU,
- neposredno in posredno zagotavlja skoraj 600 000 delovnih mest (skupaj z Norveško),
- je eno glavnih gonil evropske pomorske industrije EU,
- prispeva k pozitivni socialni preobrazbi v regijah,
- znatno prispeva k proračunskim prihodkom držav članic,
- je vodilna pri inovacijah in tehniškem napredku v inženirstvu,
- je zanjo značilen znaten in rastoč izvoz podjetij v dobavni verigi, kar nadomesti možen izpad prihodkov od proizvodnje goriv.

⁽¹⁾ FEED – priprava osnovnih projektnih in inženirskih načrtov.

3.6 Na posvetovanju v Aberdeenu⁽²⁾ so bili predstavljeni rezultati analize SWOT za industrijo pridobivanja nafte in plina na morju. Ugotovitve, dopolnjene s predlogi z razprave, so v Prilogi.

4. Priobalni energetski trg v EU

4.1 Na morjih EU trenutno deluje okoli 2 500 turbin s skupno zmogljivostjo več kot 8 GW v 11 državah. Delež EU pri svetovni proizvodnji znaša skoraj 90 %. Po dokončanju 12 sedanjih projektov se bo zmogljivost postavljenih elektrarn povečala na 10,9 GW. Vetrna energija trenutno zagotavlja 7 % vse energije v EU, od katere je vetrne energije na morju približno za sedmino.

4.2 Sedanji razvojni in inovacijski trendi v tem sektorju se nanašajo na turbine, temelje in instalacije na večjih globinah in večji oddaljenosti od obale.

4.3 Finančno načrtovanje postaja čedalje pomembnejši instrument pri razvoju vetrne energije na morju. Leta 2014 je ta industrija vzela 2 posojili brez regresa v višini 3,14 milijarde EUR⁽³⁾, kar je najvišja raven v njeni zgodovini. Finančna partnerstva so ključ do uspeha.

4.4 Za prihodnja leta se obeta nadaljnja rast inštalirane moči. Na dolgi rok Evropsko združenje za vetrno energijo (EWEA) ocenjuje, da skupna moč novih elektrarn, za katere je že odobrena gradnja, znaša 26,4 GW, po dolgoročnih načrtih pa naj bi rast znašala 98 GW.

4.5 Po podatkih ESAE je bilo konec leta 2011 v sektorju vetrne energije v Evropi zaposlenih 192 000 oseb, od tega tudi v sektorju vetrne energije na morju okoli 30 000.

4.6 Inštalirana moč pomorske energije v EU znaša okoli 1,5 GW (6-krat manj kot inštalirana moč vetrne energije na morju, vendar je do leta 2020 predvidena rast do 3,6 GW). K temu prispevajo naprave, ki izkoriščajo energijo valov, plime in morskih tokov ter gradiente slanosti in pretvarjanje toplotne morske energije v električno.

5. Gospodarski odnosi med evropsko pomorsko industrijo in priobalno industrijo

5.1 Leta 2014 je skupna vrednost naročil za ladje znašala 370 milijard USD, od tega 170 milijard USD za priobalna plovila. Po ocenah bo obseg povpraševanja po priobalnih plovilih v letih 2014–2025 obsegal od 1 230 do 1 970 plovil. Povpraševanje po industrijskih podvodnih plovilih se bo povečalo za 180 %, po plovilih za nameščanje ali oskrbovanje vetrnih elektrarn ter plavajočih priobalnih plovil pa za 50 do 60 %.

5.2 Obseg naročil vseh vrst ladij se bo po napovedih do leta 2025 povečal za 3,7 %, kar glede na veliko višje napovedi za priobalna plovila kaže, kako močno gonilo za ladjedelništvo je in bo priobalna industrija. V Evropi je leta 2014 delež priobalnih plovil glede na celotno proizvodnjo v ladjedelnicah znašal 30 %.

5.3 S priobalno industrijo je podobno močno povezana evropska industrija pomorske opreme, ki je vodilna na svetu pri proizvodnji vrtnih modulov, motorjev, vitlov, žerjavov in elektronike za priobalni sektor.

5.4 Zelena gonilna sila za pomorsko industrijo je energija morja. Njen skupni potencial je ocenjen na več kot 19 milijard EUR v letih 2012–2022 (približno 2 milijardi EUR letno). Te ocene temeljijo na številu plovil in opreme, potrebnih za gradnjo in uporabo vetrnih elektrarn.

5.5 Nova vrsta povpraševanja po izdelkih in storitvah evropske pomorske industrije se pojavlja tudi v zvezi s prenosom dejavnosti na večje globine, zlasti v sektorjih pridobivanja nafte in plina na morju in pridobivanja energije iz morja.

⁽²⁾ Liam Smyth – gospodarska zbornica Aberdeena in Gramplana.

⁽³⁾ Evropska industrija vetrne energije na morju – ključni trendi in statistični podatki 2014.

5.6 Taljenje ledu na arktičnih območjih ustvarja možnosti za pridobivanje tamkajšnjih surovin in vodnih poti (čeprav to ni docela „zelena“ gonilna sila). Zaradi tega trenda se med drugim pričakuje tudi večje povpraševanje po proizvodnji ledolomilcev, transportnih in proti ledu okrepljenih servisnih plovil.

5.7 Čedalje pomembnejša zelena gonilna sila evropske pomorske industrije, zlasti v sektorjih, združenih v SEA Europe, bo prav tako razmeroma nov sektor energije oceanov.

5.8 Nabor proizvodov ladjedelniškega sektorja za industrijo pridobivanja nafte in plina je na naslednji način povezan z življenjskim ciklom te industrije:

- iskanje in opredelitev nahajališč ustvarja povpraševanje po podpornih plovilih,
- z vrtanjem so povezana priobalna plovila in plavajoče vrtalne enote,
- gospodarjenje z nahajališči ustvarja povpraševanje po specializiranih gradbenih plovilih,
- pri izkoriščanju polj so potrebne plavajoče enote ter ekstraktivne in skladiščne enote,
- pri razgradnji polj se uporabljajo plovila za nameščanje vetrnih turbin in druge priobalne naprave.

5.9 Za zagotavljanje oskrbe z nafto in plinom v prihodnosti bo potrebno znatno povečanje števila vrtanj na morju. S tem je povezano veliko povpraševanje po tehnično naprednih modulih platform za popravila in predelavo različnih vrst priobalnih obratov in vrtalnih stolpov. Te storitve so pomemben vir dobička za sektorja gradnje in popravil v ladjedelnicah EU.

5.10 Zanimive možnosti so povezane z novo posebnostjo ladjedelniške proizvodnje – plovili za prevoz utekočinjenega plina (FLNG), pa tudi z izvajanjem različnih storitev za industrijo pridobivanja nafte in plina, vključno z nadomeščanjem kopenskih terminalov za utekočinjeni zemeljski plin z mobilnimi terminali. Pri tem gre plavajoče proizvodne, skladiščne in pretovorne enote (FPSO: Floating Production Storage and Offloading Units) za utekočinjeni plin in plavajoče skladišče za utekočinjeni zemeljski plin in njegovo ponovno uplinjanje (FSRU: Floating LNG Storage and Re-gasification Unit).

5.11 Tudi evropska pristanišča lahko izkoristijo gonilne sile, povezane s priobalno industrijo. To velja za storitve za splošni tovor, pretovarjanje komponent za vetrno energijo na morju: segmente stolpov, generatorjev in lopatic rotorjev ter drugih naprav, ki jih naroča priobalna industrija.

6. Potreba po inovacijah in trajnostnem razvoju v okviru sedanjih izzivov in možnih področij razvoja evropske priobalne industrije

6.1 V zadnjem desetletju so evropske naložbe v inovacije še vedno zaostajale za večjimi tekmeci (ZDA). To vpliva na vse industrijske sektorje, z industrijo pridobivanja nafte in plina na morju vred.

6.2 Eden glavnih izzivov v naftnem in plinskem sektorju je varna uporaba starajočih se naprav. Okoli 30 % platform na svetu obratuje že več kot 20 let in mnoge med njimi so že presegle predvideno življenjsko dobo.

6.3 Glavna področja ukrepanja v zvezi s staranjem v sektorju pridobivanja nafte in plina na morju so:

- spremljanje in razumevanje vprašanj glede stanja materialov,

- ozaveščanje glede korozije pod izolacijo,
- problematika pregledov, popravil in vzdrževanja starajočih se naprav,
- odlaganje obrabljenih naprav.

6.4 Rast sektorja je odvisna od inovativnih tehnologij, namenjenih podpori ekstrakciji, ter temu, da bi čim bolj izkoristili starajoče se naprave in podaljšali dobo uporabe proizvodnih polj.

6.4.1 Nove tehnologije imajo ključno vlogo tudi pri globokomorskem iskanju in proizvodnji, kar je povezano z milijardnimi naložbami. Cilj razvoj novih tehnologij je zmanjšanje stroškov in operativnega tveganja ter uporaba vrtin ob višjih temperaturah in tlaku.

6.5 EESO meni, da bi Komisija morala razmisliti o prilagoditvi v strukturnih skladih ali v Junckerjevem načrtu za podporo naložbam v inovacije v priobalni industriji, pretežno glede:

- staranja infrastrukture in ohranjanja proizvodnje,
- novih tehnologij, namenjenih temu, da bi čim bolj izkoristili proizvodnjo na starajočih se naftnih in plinskih poljih,
- čedalje zapletenejših proizvodnih vrtin.

Nova področja razvoja

6.6 Razvoj na področju plina iz skrilavca z izpolnjevanjem ekoloških zahtev postaja čedalje privlačnejša možnost tudi za sektor pridobivanja nafte in plina na morju. To je povezano z znatnim izboljšanjem tehnologije hidravličnega lomljenja podvodnih skal. Pri prizadevanju za razvoj nizkoogljičnega gospodarstva je shranjevanje CO₂ na morju lahko še drug okolju prijazen dejavnik rasti tudi za priobalno industrijo.

6.7 Med druga nova področja razvoja sodita gradnja večnamenskih industrijskih platform kot nadaljevanje pilotnih projektov (7. okvirni program) ter namestitve celovite opreme in naprav za pridobivanje energije iz plimovanja in valovanja oceanov.

6.8 Izziv oblikovalcev politik EU je izkoristiti potencial programa Obzorje 2020, da bi čim bolj okrepili raziskave in inovacije⁽⁴⁾ v okviru evropske priobalne industrije.

7. Regulativni okvir EU za evropsko priobalno industrijo

7.1 Priobalna industrija v Evropi deluje v okviru nenehnega širjenja regulativnega okvira. Med predpisi, ki najbolj vplivajo na to industrijo, so:

- direktive EU: o industrijskih emisijah (IED) o celovitem preprečevanju in nadzoru onesnaževanja (IPPC) in o emisijah onesnaževal iz velikih kurilnih naprav (LCP),
- direktiva o emisijah iz srednjih kurilnih naprav (MCP), ki vpliva na proizvodnjo nafte in plina,
- sistem EU za trgovanje z emisijami (EU ETS),
- direktiva o pomorski varnosti.

7.2 Direktiva o varnosti naftnih in plinskih dejavnosti na morju je začela veljati leta 2013 in jo je treba prenesti v nacionalne pravne sisteme do julija 2015, industrija pa se mora prilagoditi novim standardom do julija 2016.

⁽⁴⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Inovacije v modrem gospodarstvu: izkoriščanje potenciala naših morij in oceanov za delovna mesta in rast, COM(2014) 254 final, UL C 12, 15.1.2015, str. 93.

7.2.1 Da bi dosegli splošni učinek in lahko spremljali večje nesreče v Evropi in tudi drugje, je potrebno sodelovanje med Komisijo, državami članicami in specializiranimi podjetji pri naslednjem:

- izdaja vodnika o vplivu na tveganje,
- vzpostavljanje „kulture varnosti“ na tem področju,
- akreditacija ustanov za usposabljanje za izvedbo obsežnih usposabljanj s strani rudarskih podjetij,
- oblikovanje kodeksa najboljših praks,
- spodbujanje partnerstva med vlagatelji in državami članicami,
- sodelovanje med državami članicami in vlagatelji na občutljivih strateških področjih in pri priobalnih projektih, ki spodbujajo javno-zasebna partnerstva za trajnostni razvoj, ter vpliv priobalne industrije na druge gospodarske panoge, kot sta turizem in ribolov,
- sodelovanje pri zaščiti kritične priobalne infrastrukture pred terorizmom in pomorskim piratstvom.

7.3 Predstavniki industrije trenutno kot občutljivo regulativno vprašanje obravnavajo delo v zvezi z referenčnim dokumentom (BREF) o raziskovanju in pridobivanju ogljikovodikov v EU z obsežnim hidravličnim lomljenjem.

7.4 Kar zadeva učinek predpisov na razvoj vseh sektorjev priobalne industrije, je treba upoštevati najnovejšo direktivo (iz julija 2014), ki vzpostavlja okvir za pomorsko prostorsko načrtovanje.

7.5 Posreden vpliv na priobalno ekstraktivno industrijo in vprašanje geologije nahajališč naj bi imelo tudi sporočilo COM(2008) 699 o politiki surovin, ki se zavzema za boljše mednarodno sodelovanje na področju nacionalnih geoloških raziskav s ciljem razširitve baze znanja v EU.

7.6 Med nič manj pomembnimi regulativnimi in političnimi vprašanji, ki vplivajo na celotno evropsko priobalno industrijo, sta:

- vpliv Konvencije o delu v pomorstvu,
- vpliv Konvencije MARPOL (mejne vrednosti za SO₂ in NO₂) in Konvencije o upravljanju balastnih voda.

8. Kako odpraviti težave pri zagotavljanju socialne razsežnosti trajnostnega razvoja pri vprašanjih v zvezi zaposlitvijo v priobalni industriji?

8.1 Velika raznolikost evropske priobalne industrije in znaten vpliv globalizacije na ta področja gospodarstva in še nerešene težave glede enakih pogojev in socialnega dampinga v tej industriji povzročajo zapletene razmere glede delavskih vprašanj. Pojavljajo se tudi problemi na področju socialnega dialoga, kolektivnih delovnih razmerij in socialnih standardov.

8.1.1 Ta vprašanja bi bilo treba obravnavati celovito, na podlagi Konvencije o delu v pomorstvu iz leta 2006, ki trenutno stopa v veljavo, in z njo povezane zakonodaje EU, s katero se ta izvaja.

8.1.2 Žal pa je možnost širše uporabe te konvencije v priobalni industrije še vedno omejena. To je posledica odsotnosti natančnih določb v Konvenciji o delu v pomorstvu glede delavcev v priobalni industriji, pa tudi odnosa vlad, operaterjev in lastnikov. Ta položaj še dodatno poslabšujejo problemi v EU glede registrov plovil in plavajočih industrijskih naprav.

8.2 EESO meni, da bi Komisija in evropski sektorski socialni partnerji, ki zastopajo priobalno industrijo, morali uporabiti pozitiven vzorec direktive iz leta 2008 o izvajanju Konvencije o delovnih standardih v pomorstvu, sklenjene na podlagi panožnega sporazuma med ETF in ECSA.

8.2.1 Zgledna rešitev bi bila lahko kolektivna pogodba Mednarodne federacije delavcev v prometu (ITF) za priobalno industrijo. Njeno izvajanje je trenutno ovirano zaradi pomanjkanja pripravljenosti nacionalnih oblasti, položaja glede registrov ladij, nezadovoljivega stanja socialnega dialoga in visokega deleža posameznikov na trgu dela, ki so zaposleni prek izjemno neugodnih pogodb ali pa so navidezno samozaposleni.

9. Evropska strategija za Severno morje

9.1 Naftna in plinska industrija se razvijata že 50 let in imata po ocenah pred seboj nadaljnjih 50 let. Soočata se s precejšnjimi spremembami na področju energije. Te so:

- večji delež energije iz obnovljivih virov,
- večji delež energije, proizvedene na lokalni ravni in iz mešanice lokalnih virov,
- izzivi glede zmožnosti obstoječega prenosnega sistema za uravnotežanje ponudbe in povpraševanjem,
- cilji EU 2030 za znižanje emisij CO₂ do leta 2030.

Pri tem se zastavlja vprašanje, ali je tradicionalna plinska in naftna industrija pripravljena na diverzifikacijo v smeri obnovljivih virov in ali takšne spremembe lahko izvede.

9.2 Namen komisije za Severno morje je sodelovanje z zgornjim domom britanskega parlamenta, da se vključi britansko vlado v celostni pristop k pomorskemu prostorskemu načrtovanju v severnomorskem bazenu ter v pripravo dokumenta o razvoju in strategijo za opredelitev koristi energetskega omrežja v Severnem morju za javnost.

9.3 EESO poziva Evropsko komisijo, naj spodbuja razpravo o možnosti za posebno strategijo za Severno morje o izzivih za trajnostno in konkurenčno priobalno industrijo v Evropi, ki bi zajemala:

- proizvod in zasnovno,
- družbena vprašanja,
- proizvodnjo
- zakonodajo in
- financiranje.

V Bruslju, 16. septembra 2015

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Henri MALOSSE

PRILOGA

Rezultati analize SWOT za industrijo pridobivanja nafte in plina na morju

S – Prednosti	W – Pomanjkljivosti
<ul style="list-style-type: none"> — izkušnje, pridobljene v težavnih pogojih delovanja v globokih vodah, — priznana strokovno znanje na svetu, — visoko usposobljeni delavci z izkušnjami, — organiziranost industrije v sektorje 	<ul style="list-style-type: none"> — visoki proizvodni stroški, — učinkovitost proizvodnje pod pričakovanji, — fiskalna negotovost, — staranje infrastrukture, — slabo sodelovanje
O – Priložnosti	T – Grožnje
<ul style="list-style-type: none"> — odkrivanje novih območij pridobivanja ob nižjih stroških izkoriščanja in razvoja, — izvoz izdelkov, opreme in znanja na nove trge, — sodelovanje na naslednjih področjih: „skupno snovanje/standardizacija“, uporaba infrastrukture in izmenjava znanja, — dogovor o prilagoditvi višine plač v skladu z načelom „povratak na realna tla“, — uporaba programa ponovne industrializacije EU 	<ul style="list-style-type: none"> — padec svetovnih cen nafte, — zmanjšanje števila delovnih mest v sektorju kot odziv na velik padec cen nafte konec leta 2014 in v začetku leta 2015, — upokožitev številnih kvalificiranih delavcev v naslednjih 10 letih, — padec cen zaradi večjega obsega pridobivanja katranskega peska in naftnega skrilavca v ZDA, — padec gospodarske rasti v Aziji, — pristop OPEC k omejevanju proizvodnje